

Persian Language Topics Review Lessons

Differences between Colloquial and Literary Registers of Persian

Both colloquial/spoken [مُحاوره ای/گفتاری] and literary/written [کتابی/نوشتاری] registers of Tehân Fârsi Persian play ubiquitous roles in today's Persian language, with the ability and facility to move from one register to another in speaking and listening necessary for listening comprehension and speech production.

This lesson examines differences between colloquial/spoken and literary/written Persian forms. Its suggestive, rather than comprehensive, list of such differences readers can review on a regular basis as a means of sensitizing themselves to possibilities in listening and in developing greater flexibility in speaking.

§1. In the majority of words in the literary/written register of Tehran Persian in which the sound /â/ precedes the sound /n/ that /â/ changes to /u/ in the colloquial/spoken register. Here follow examples.

colloquial/spoken		literary/written
اون - اونجا	[that - there]	آن - آنجا
نون	[bread]	نان
خونه	[house, home]	خانه
دیوونه	[crazy]	دیوانه
پونزده - شونزده	[fifteen - sixteen]	پانزده - شانزده
تابستون - زمستون	[summer - winter]	تابستان - زمستان
کتابمون - کتابتون - کتابشون	[our book - your book - his/her/their book]	کتابمان - کتابتان - کتابشان
نِشون دادن	[to show]	نِشان دادن
دونستن - می دونم	[to know - I know]	دانستن - می دانم
خوندن - می خونم	[to study - I study] /khân/	خواندن - می خوانم
موندن - می مونم	[to remain - I remain]	ماندن - می مانم
رسوندن - می رسونم	[to deliver - I deliver]	رساندن - می رسانم
سوزوندن - می سوزونم	[to burn (vt) - I burn (st)]	سوزاندن - می سوزانم
فهموندن - می فهمونم	[to apprise - I make (s.o.) understand]	فهماندن - می فهمانم

§2. A similar shift from literary /â/ to colloquial /u/ occurs in the case of many words. In many words in which /â/ precedes /m/, as in the following examples.

colloquial/spoken		literary/written
آروم	[calm, tranquil, peaceful]	آرام
تموم	[all of]	تمام
حمام	[bath, shower]	حمام
کدوم	[which of two]	کدام
اومدن	[to come]	آمدن

§3. Often an /n/ preceding /b/ in literary Persian becomes /m/ in colloquial Persian. Moreover, even though /n/ is invariably written in literary Persian, some words are pronounced, even in literary Persian, as if /m/ were written. Here follow examples of the /n/ - /m/ shift before /b/.

colloquial/spoken	←————→	literary/written
شَمَبِه	[Saturday]	شَنَبِه
پَمَبِه	[cotton]	پَنَبِه
گُمَبِد	[dome]	گَنَبِد
تَمبَاکو	[tobacco]	تَنبَاکو
اَمبَار	[storeroom]	اَنبَار
دُمبَالِه	[continuation]	دَنبَالِه

§4. Omission of an /h/ sound in literary Persian occurs in the colloquial forms of many words, sometimes causing the colloquial form to have one less syllable than the literary form, sometimes merely involving the loss of an /h/ with which no vowel is associated. Here follow examples.

colloquial/spoken	←————→	literary/written
صُب	[morning]	صُبْح
دانشگا - دانشگاهِ تِهْران	[university]	دانشگاه - دانشگاهِ تِهْران
کتابا	[the books]	کتابها
مَنَم، شَمَام	[me too; - you too]	مَن هَم - شَمَا هَم
صَفِه	[page, phonograph record]	صَفْحِه
ظُر	[noon]	ظُهْر
شَر، تِران	[city, - Tehran]	شَهْر - تِهْران
چار، چل، چارصد	[four - forty - 400]	چَهَار - چِهْل - چَهَارصَد

In all of these examples, cited literary forms are equally acceptable in colloquial speech, whereas specifically colloquial forms are not used in situations calling for literary Persian. Read the following questions about the lesson. Indicate (X) whether the questions appear in a spoken/colloquial or written/literary register. Answer the questions in the same register appearing in the questions.

		کتابی/نوشتاری	مُحَاوِرِه اِی/گُفْتاری	
[page]	☐	☐	☐	۱. این درس چن صَفِه داره؟
[section, part]	☐	☐	☐	۲. این درس چن بَخْشِه؟
[text]	☐	☐	☐	۳. آیا این درس مَتَن هَم دارد؟
[subject] /mowzú/	☐	☐	☐	۴. مَوْضُوع این درس چیست؟
[text]	☐	☐	☐	۵. این درس چند مَتَن دارد؟
[picture]	☐	☐	☐	۶. در این درس عَکْس بِچِشَم میخوره؟
[title]	☐	☐	☐	۷. عُنْوَان این درس چیه؟

§5. One of the positions where /h/ in literary Persian is omitted in colloquial Persian is final position after a consonant, as in the word « صُبْح » whose colloquial form is « صُب ». Other consonants serving as the final member of a consonant cluster can likewise disappear in colloquial Persian. Here follow examples.

	← colloquial/spoken	→ literary/written
5.1. /t/ after /s/, /sh/, /f/, and /kh/:	هَس - نیس - اینجاس	هَسْت، نیست، اینجاست
		[there is/are - he/she/it isn't... - it's here]]
	دَس - راس	دَسْت - راست
	رَف - کُف	رَفْت - کُفْت
	هَف - هَفَصَد	هَفْت - هَفْتَصَد
		[seven - 700]
5.2. /d/ after /an/:	میکُنن - رَفْتَن	می کُنند - رَفْتَنَد
	چَن	چَند
	بِبَن	بِبِنَد
	پِسَن	پِسَنَد
		[several; how much/many?]
		[(you-1) shut/close (st)]
		[approval]
5.3. /r/:	صَب	صَبَر
	چَقَد	چَقَدَر
		[patience]
		[how much] /cheqadr/

§6. The letter and sound /ye/ functioning in literary Persian with words used as prepositions (i.e., these words necessarily end in a vowel, otherwise /ye/ would not be used) is often dropped in colloquial Persian.

colloquial/spoken		literary/written
رومیز	[on the table]	روی میز
توی خانه، تو خونه	[in the house]	در خانه
برام	[for me]	برای من، برایم

Such “pure” prepositions as « دَر », « اَز » and « بَر », take no « کسره اضافه » to begin with. Perhaps, the deletion of the « اضافه » marker in words such as « (در) روی », « (در) زیر », and « (در) نزدیک », originally noun-adjectives, serves through analogy to make uniform the words functioning as prepositions.

§7. In a number of situations, a vowel sound that appears in a literary Persian form of a word shifts to another vowel in the colloquial form. For example:

	← colloquial/spoken	→ literary/written
/e/ becomes /i/:	شیش، هیوده	شیش، هِفَدَه
	کوچیک	کوچک
	آتیش	آتِش/آتَش
	چی، کی	چه، که
		[six, seventeen]
		[small]
		[fire]
		[what, who]

/a/ becomes /e/:	كِتَابِت	[your-I book]	كِتَابَت
	كِتَابِش	[his/her book]	كِتَابَش
/ar/ becomes /e/:	اَكِه	[if]	اَكِر
	مَكِه	[perhaps; neg. particle]	مَكِر
	دِيكِه	[else, another]	دِيكِر
/a/ before /ha/ becomes /â/:	بَاهَار	[spring]	بَهَار
	لَا حَاف	[quilt]	لَحَاف
/â/ becomes /a/ :	تومَن	/tuman/ /tumân/	تومان
/u/ becomes /o/:	تومن	/toman/ /tumân/	تومان
	حُب	[good]	خوب
/o/ becomes /â/:	مَاعَاف /mâ'âf/	[exempt] /mo'âf/	مُعَاف
	مَاعَادِل /mâ'âdél/	[equivalent, average] /mo'âdél/	مُعَادِل

§8. In some situations, consonant sounds shift between literary/written and colloquial/spoken Persian. Here are examples of consonant shifts.

	colloquial/spoken		literary/written
/b/ becomes /v/:	گاواردین	[gaberdine]	گاباردین
	واز	[open]	باز
/zh/ becomes /j/:	گاراچ	[garage]	گاراژ
/j/ becomes /zh/:	وژدان	[conscience]	وُجْدان
	هیژده	[eighteen]	هَجْدَه
/r/ becomes /l/:	سولاخ	[hole]	سوراخ
/l/ becomes /r/:	سَرَسَبیل	[Tehrân street name]	سَلَسَبیل
/k/ becomes /g/:	بانک	[bank]	بانک
	مُشکل	[difficult]	مُشکل
/q/ becomes /kh/:	وخت	[time]	وَقْت
	تَخصیر	[fault]	تَقصیر
	نَخشه	[map]	نَقشه

§9. The glottal stops represented by /'ayn/ and /hamzé/ are pronounced as such in literary Persian. Sometimes, in colloquial Persian their consonantal value is ignored, in which case the preceding vowel may be doubled, as in the following examples.

colloquial/spoken		literary/written
/saadi/	[Sa'di]	سعدی
/maamur	[official]	مأمور

§10. Some differences between literary/written and colloquial/spoken registers relate specifically to verbs. Compare the following conjugations of the typical verb « فَهْمِدَنَّ » [to understand] in its present and simple past tense forms:

colloquial	←	literary	colloquial	←	literary
فَهْمِدَمَ . [I understood.]		فَهْمِدَمَ	مِی فَهَمَمَ . [I understand.]		مِی فَهَمَمَ .
فَهْمِیدِی؟ [Did you-1 understand?]		فَهْمِیدِی؟	مِی فَهَمِی . [Do you-1 understand?]		مِی فَهَمِی ؟
فَهْمِیدَ . [He/she understands]		فَهْمِیدَ	مِی فَهَمِهَ . [He/she understands.]		مِی فَهَمَدَ .
فَهْمِیدِیمَ [We understand]		فَهْمِیدِیمَ	مِی فَهَمِیمَ . [We understand.]		مِی فَهَمِیمَ .
فَهْمِیدِین؟ [Did you-2 understand?]		فَهْمِیدِیدِی؟	مِی فَهَمِینَ . [Do you-2 understand?]		مِی فَهَمِیدِی ؟
فَهْمِیدَنَّ . [They understand]		فَهْمِیدَنَّ .	مِی فَهَمَنَّ . [They understand.]		مِی فَهَمَنَّ .

§10.1. In literary/written Persian, the ending « ...ید » /...id/ is always used for "you-2" verb forms. In colloquial/spoken Persian, the you-2 ending, as in « می فهمیدین » and « فهمیدین » (above) appears as either « ...ین... » /...in/ or as « ...ید... » /...id/.

§10.2. In literary/written Persian, the ending « ...ند » /...and/, as in the examples « می فهمند » and « فهمیدند » (above), is always used for "they" verb forms. In colloquial/spoken Persian, the third-person plural ending for "they" appears as either « ...ن... » /...an/, as in « می فهمن » and « فهمیدن » (above), or as « ...ند... » /...and/.

§10.3. The third person singular ending for present tense verbs is « ...د » /...ad/ in literary/written Persian and « ...ه... » /...e/ in most verbs in colloquial/spoken Persian, as the following verbs illustrate.

colloquial	←	literary
تدریس می کنه		۱. آقای تهرانی در دانشگاه تهران تدریس می کند.
زندگی می کنه		۲. خانم شیرازی در مشهد زندگی می کند.
داره		۳. دوستم آقای تبریزی دوتا زن دارد.
می خوره		۴. ناهید هر روز در منزل ما ناهار می خورد.
می خوابه		۵. خانمم شبها زود می خوابد.
می خره		۶. احمد آقا هرروز برای مادر و پدرش غذا می خرد.

This literary ending in « ...د » /...ad/ occurs in colloquial Persian as well, for example, when a pronominal object of a simple verb appears in its suffix form, as in these two sample sentences:

۱. احمد کجاست؟ مگه برادر شما هر روز نمی بیندش؟ [Where is Ahmad? Doesn't your brother see him every day?]
۲. کی می بردت دُکتر؟ [Who's taking you to the doctor?]

The ending in « ...د » /...ad/ occurs again in colloquial Persian in the present tense of verbs whose colloquial Persian present stem ends in the vowel sound /â/, in which case the /â/ sound absorbs the /a/ sound in the « ...د » /...ad/ ending, with no buffer /y/ sound and letter used in such colloquial Persian situations. These verbs use the « ...د » /...ad/ ending instead of « ...ه... » /...e/, because otherwise two vowel sounds would get juxtaposed, something which Persian avoids. Here follow examples.

آمدن/او مدن (آ)	[to come]	←	مَجید کِی میاد؟ بَعْد از ظُهْر نمیاد؟
خواستن (خواه/خوا)	[to want]	←	مِثْل اینکِه میخواد بیاد
زاییدن (زا)	[to give birth]	←	وَلِیکن شاید نَتونِه بیاد چون زَنش یکی از این روزها میزاد.

§10.4. The third person singular verb in the past tense takes no ending. Examples are « رفت » [he/she/it went] or « شنید » [he/she/it heard] in both of which cases the third person singular form is the same as the past stem (= the infinitive minus its « ...ان » /an/ ending).

[I don't have a cell phone right now. But last year I had one.] حالا سل فون ندارم ولی پارسال یکی داشتم.

[apparently]

حالا سل فون نداری؟ مثل اینکه پارسال یکی داشتی.

حالا سل فون ندارد ولی پارسال یکی داشت.

حالا سل فون نداریم ولی پارسال یکی داشتیم.

حالا سل فون ندارید؟ مثل اینکه پارسال یکی داشتید.

حالا ماشین ندارند ولی پارسال یکی داشتند.

§11. The verb « بودن » [to be] exhibits several differences between its literary and colloquial present tense forms, as these conjugations reveal.

literary	↔	colloquial	colloquial	↔	literary	colloquial	↔	literary
نیستم [I'm not ...]		نیستم	هَسْتَم [I am ...]		هَسْتَم	م... [I am ...]		م...
نیستی [You-1 aren't ...]		نیستی.	هَسْتِی؟ [Are you-1 ...?]		هَسْتِی؟	بی... [Are you-1 ...?]		بی...؟
نیست [He/she/it isn't ...]		نیست	هَسْت [there is/are...]		هَسْت	ه... [He/she is ...]		ه... است
نیستیم [We aren't ...]		نیستیم	هَسْتِیم [We are ...]		هَسْتِیم	یم... [We are ...]		یم...
نیستین [You-2 aren't ...]		نیستید	هَسْتِین؟ [Are you-2 ...?]		هَسْتِید	ین... [Are you-2 ...?]		ین...؟
نیستن [They aren't ...]		نیستند	هَسْتَن [They are ...]		هَسْتَن	ن... [They are ...]		ن...

§11.1. In colloquial Persian the third person singular ending representing "is" in the so-called attached ending conjugation of « بودن » is /e/ represented by « ه... ». The parallel form in literary Persian is « ...است ». This « ...است », although often written as a separate word, serves as a suffixed ending (i.e., it cannot stand by itself) and is usually pronounced as a suffixed ending, its /aléf/ losing its glottal stop character except when preceded in literary Persian by a word ending with the letter *hé-ye do cheshmi* representing /e/. Here follow examples of literary Persian forms.

/amrikâst./	اینجا آمریکاست	+ /â/ است
/chist?/	این چیست؟	+ /î/ است
/daneshjúst./	او دانشجوست.	+ /u/ است
/tost./	این کتاب مال توست. (تُست)	+ /o/ است
/irânast./	اینجا ایران است.	+ consonant other than /ayn/ است
/ruznâmé'ast./	این روزنامه است.	+ /e/ است

The form «...است» is also used in Tehran colloquial/spoken Persian after words ending in the sounds /...â/ and /...e/. In the latter case, the /...e/ and the /...a/ of «...است» elide, with the combination pronounced /...âst/. Here are two examples.

/amrikâst./	اینجا آمریکاست	/â/ + است
/ruznâmâst./	این روزنامه ست.	/e/ + است

§11.2. Two conjugations of the present tense indicative mood of the verb «بودن» [to be] are used in colloquial/spoken Persian:

م... هستی هست [there is/are] هستیم هستید هستند
 ید... ید... یم... است... ه... ی...
 ند... ند... ند... ند...

Both of these conjugations are used in literary Persian as well. A third conjugation, used only in literary Persian in its indicative mood, is regular in its inflections and takes the expected «می» prefix. The present stem of this form is «باش»:

میباشم میباشی میباشد میباشیم میباشید میباشند

§11.3. From this third conjugation of the present tense of «بودن» come the subjunctive and imperative forms of "to be" in both colloquial and literary Persian:

colloquial	←————→	literary
اگه من باشم، چیکار کنم؟	[If I'm around, what should I do?]	اگر من باشم، چکار کنم؟
اگه تو باشی، چیکار میکنی؟	[If you're there, what will you-1 do?]	اگر تو باشی، چکار می کنی؟
اگه اون باشه، چیکار کنه؟	[If he/she's there, what should he/she do?]	اگر او باشد، چکار کند؟
اگه ما باشیم، چیکار کنیم؟	[If we're there, what should we do?]	اگر ما باشیم، چکار کنیم؟
اگه شما باشین، چیکار میکنین؟	[If you're there, what will you-2 do?]	اگر شما باشید، چکار می کنید؟
اگه اونا باشن، چیکار کنن؟	[If they're there, what should they do?]	اگر آنها باشند، چکار کنند؟
ساکت باش!	[Be quiet (you-1).]	ساکت باش!
ساکت باشین!	[Be quiet. (you-2).]	ساکت باشید.
نگران نباشین.	[Don't worry (about it.). (you-2)]	نگران نباشید.

§12.1. The subjunctive forms of «بودن» are used with «داشته» [having had] to form the present subjunctive of «داشتن», as in these literary Persian sentences:

[If I have time, I'll write you-1 a letter.]

اگر وقت داشته باشم، به تو نامه می نویسم.
 اگر وقت داشته باشی، به من نامه می نویسی؟
 اگر وقت داشته باشد، به ما نامه می نویسد.
 اگر وقت داشته باشیم، به شما نامه می نویسیم.
 اگر وقت داشته باشید، به او نامه می نویسید؟
 اگر وقت داشته باشند، به تو نامه می نویسند.

§12.2. The combination of the subjunctive of «بودن» and the past participle of a finite verb produces the regular perfect subjunctive in both colloquial and literary Persian. The verb «داشتن» is an exception insofar as this combination produces the present subjunctive of "to have," which has no perfect subjunctive form. Here follow literary Persian sentences illustrating perfect subjunctive forms:

۱. شاید دوستتان را جایی دیده باشم، ولی یادم نیست. [Perhaps I've seen your friend somewhere; I just don't recall.]
۲. باید رفته باشد، قرار بود ساعت ده حرکت کند. [He must have gone by now; he was supposed to leave at ten.]
۳. می خواست تا بحال آن کار را تمام کرده باشد. [He wanted to have finished that piece of business by now.]
۴. کسی را نمی شناسید که چنین ماشینی خریده باشد؟ [Don't you-2 know anyone who has bought a car like that?]
۵. اگر اوقاتی را در پاریس گذرانده باشید، حتماً با رستوران «لا کوپول» آشنا هستید. /owqâti râ/ [If you've spent time in Paris, surely you're-2 familiar with La Coupole restaurant.]

§13. Another difference between literary/written and colloquial/spoken verb forms appears in the present stems of some verbs. The present stem of a number of verbs in colloquial Persian lacks a sound or syllable that appears in the parallel literary/written Persian register. It is the literary present stem that is recorded in dictionaries. The following paradigms present cases of this phenomenon in a dozen or so of the most common Persian verbs.

۱. شنیدن [to hear]

	colloquial	literary
[Louder. I can't hear well.]	بلن تر، درست نمیشنوم.	می شنوم
	بلند تر، درست نمی شنوم.	می شنوی
		می شنود
		می شنویم
		می شنوید
		می شنوند

The literary present stem of «شنیدن», which is «شنو», loses its /e/ sound and becomes «شنو» in colloquial Persian.

۲. نشستن [to sit]

	colloquial	literary
[Is it okay if I sit here?]	اجازه هست اینجا بشینم؟	می نشینم
	اجازه هست اینجا بنشینم؟	می نشینی
		می نشیند
		می نشینیم
		می نشینید
		می نشینند

The literary present stem of «نشستن», which is «نشین», loses its /n/ sound and becomes «شین» in colloquial Persian.

۳. گذشتن [to pass by]

أُمیدوارَم به شما خوش بگذرد.
 [I hope you have a good time.]
 أُمیدوارَم به تون خوش بگذره.
 [Let's forget about it/Let's let it pass.]
 از اون بگذریم.

colloquial	literary
میگذرم	می گذرم
میگذری	می گذری
میگذره	می گذرد
میگذریم	می گذریم
میگذرین	می گذرید
میگذرن	می گذرند

The verb «گذشتن» has a literary present tense form of «میگذرم» and a colloquial present form of «میگذرم», the latter omitting the sound /o/ contained in the literary.

۴. رفتن [to go]

ساعت چند میرین خونه؟
 [When are you going home?]
 ساعت چند به خانه می روید؟

colloquial	literary
میرم	می روم
میری	می روی
میره	می رود
میریم	می رویم
میرین	می روید
میرن	می روند

The present stem of the verb «رفتن» contains a «و» representing the consonant /v/ in literary Persian, which sound, together with a preceding vowel /a/, disappears in colloquial Persian: میرم می روم

۵. شدن [to become]

نمیشه منم بیام؟
 [Can't I come too?]
 نمی شود که من هم بیایم؟

colloquial	literary
میشم	می شوم
میشی	می شوی
میشه	می شود
میشیم	می شویم
میشین	می شوید
میشن	می شوند

The present stem of the verb «شدن» contains a «و» representing the consonant /v/ in literary Persian, which sound, together with a preceding vowel /a/, disappears in colloquial Persian: می شوم ← می شم

۶. گذاشتن [to put, to place; to allow]

[Where should I put my books?] کتابامو کجا بذارم؟
 کتابهایم را کجا بگذارم؟
 [He/she wouldn't let me do it.] نداشت اون کارو بکنم.

[Why won't he let me pay?] چرا نمیداری من حساب کنم؟
 چرا نمیگذاری من حساب کنم؟

The verb « گذاشتن » has a literary present tense form of « میگذارد » and a colloquial present form of « میذارم », the latter omitting the syllable /go/ contained in the literary.

colloquial	literary
میذارم	میگذارد
میداری	میگذاری
میذاره	میگذارد
میداریم	میگذاریم
میدارین	میگذارید
میدارن	میگذارند

۷. دادن [to give]

[I'll have them take care of you!] میدم سیر ویست کنن!

[Please let me say something.] اجازه بدین من یک چیزی بگم.

[Are you going to let me talk or not?] اجازه میدین حرف بزنم یا نه؟

The difference between the colloquial and literary present tense forms of « دادن » relates to the sound /h/ which does not appear in the colloquial: میدهم ↔ میدم

colloquial	literary
میدم	میدهم
میدی	میدهی
میده	میهد
میدیم	میدهیم
میدین	میدهید
میدن	میدهند

۸. آوردن [to bring]

[He/she's always making excuses!] /hamásh/! همش بهونه میاره!
 همه آش بهانه می آورد! /hamé'ash/

The present stem of this verb contains a « و » representing the consonant /v/ in literary Persian, which sound, together with a following /a/ vowel/, disappears in colloquial Persian: میآورم ↔ میآرم

colloquial	literary
میآرم	میآورم
میآری	میآوری
میآره	میآورد
میآریم	میآوریم
میآرین	میآورید
میآرن	میآورند

۹. شستن [to wash]

colloquial	literary
می شورم	می شویم
می شوری	می شویید
می شوره	می شوید
می شوریم	می شویم
می شورین	می شوید
می شورن	می شویند

The literary form of the present tense of «شستن» contains the buffer sound /y/. In the colloquial present tense, the buffer /y/ becomes the consonant /t/:

می + شور + م ← می + شو + ی + م

۱۰. گفتن [to say, to tell]

colloquial	literary
میگم	می گویم
میگی	می گویی
میگه	می گوید
میگیم	می گوییم
میگین	می گویید
میکن	می گویند

میگن یه دست صدا نداره. [They say one hand makes no sound.]
می گویند یک دست صدا ندارد.

The colloquial present stem of «گفتن» is «گ».

The literary present stem is «گو». Because of the vowel /u/, the buffer consonant /y/ appears between stem and endings: می + گو + ی + م ← می + گ + م

۱۱. خواستن [to want]

colloquial	literary
میخوام	میخواهم
میخوای	میخواهی
میخواد	میخواهد
میخوایم	میخواهیم
میخواین	میخواهید
میخوان	میخواهند

دلَم میخواد آخر هفته بمونم خونه.

[This weekend I want to stay home.]

دلَم میخواهد آخر هفته در خانه بمانم.

The difference between the colloquial and literary present tense forms of «خواستن» relates to the sound /h/

which does not appear in the colloquial: می خواهم ← میخوام

۱۲. آمدن [to come]

	colloquial		literary
[When should I come to your house?] کئی بیام خونه تون /khunátun/	/miyâm/ میام	/miyâyam/	می آیم
	/miyây/ میائی	/miyâyi/	می آیی
کئی به خانه شما بیایم؟	/miyâd/ میاد	/miyâyad/	می آید
	/miyâyim/ میایم	/miyâyim/	می آییم
	/miyâyin/ میاین	/miyâyid/	می آید
	/miyân/ میان	/miyâyand/	می آیند

The present stem of « آمدن » is « آ ». In the colloquial present tense of this verb, the stem ending in /â/ absorbs the /a/ of the « ...م », « ...ی », and « ...د » endings and forces the /i/ of the « ...ی », « ...یم », and « ...ید » endings to be pronounced as the consonant /y/ (two vowels do not occur in the same syllable in Persian). In the literary present tense, the buffer consonant /y/ appears between the stem and the endings: می + آ + ی + م .

§14. In contemporary literary/written Persian, verbs exhibit three moods (indicative, subjunctive, and imperative), two voices (active and passive), and nine/ten tenses (simple present, present continuous, future, simple past, past continuous, past repetitive, present perfect, perfect continuous, past perfect, and perfective past perfect).

The following paradigms present the third person singular form of tenses and moods of the intransitive verb « رفتن » [to go]. Translations of forms appear in numbered footnotes below.

tense/mood	colloquial/spoken	literary/written
simple present (can communicate general present, present continuous, and future time)	میره	میرود ¹
present subjunctive/imperative	بره	برود ²
present continuous	داره میره	دارد میرود ³
future	خواهد رفت	خواهد رفت ⁴
simple past	رفت، رَف	رفت ⁵
past repetitive	می رفت، می رَف	می رفت ⁶
past continuous	داشت میرفت، داش می رَف	داشت میرفت ⁷
present perfect	رفته/رفته ست /raftâst/	رفته (است) ⁸
perfect subjunctive	رفته باشه	رفته باشد ⁹
perfect continuous	میرفته/میرفته ست /mirâftast/	میرفته (است) ¹⁰
past perfect	رفته بود	رفته بود ¹¹
perfective past perfect	رفته بوده/رفته بوده ست	رفته بوده (است) ¹²

¹He/she/it goes there every day. ²Have him/her go there (imperative); I want him/her to go (subjunctive). ³He/she's on his/her way there now. ⁴He/she's going to go there. ⁵He/she went there last night. ⁶He/she used to go there a lot. ⁷He/she was on his/her way there when I saw him/her. ⁸He/she has gone there a number of times. ⁹I hope that he/she has already gone. ¹⁰While he/she was in the States, he/she went to NYU for English classes. ¹¹By the time I got there, he/she had gone. ¹²The club which he/she went to regularly last year he/she had been to before then.

§15. Study the following two jokes, their original colloquial/spoken versions to the right and literary/written versions to the left. A vocabulary list appears between the two texts.

۱۵۰۱. متن ۱

literary ←	→ colloquial
۱ خانمی به اداره پلیس مراجعه می کند	یه خانوم مراجعه می کنه به پلیس
۲ و با خوشحالی به افسر پلیس می گوید:	و با خوشحالی به افسر پلیس می گه:
۳ «جناب سروان ماشین من را دزد برده است.»	«جناب سروان ماشین منو دزد برده.»
۴ در جواب افسر پلیس می گوید:	در جواب پلیسه می گه:
۵ «پس چرا خوشحال هستی؟»	«پس واسه چی خوشحالی؟»
۶ خانم می گوید:	خانومه می گه:
۷ «آخر، مادر شوهرم در ماشین بود.»	«آخه، مادر شوهرم توی ماشین بود.»

Vocabulary: Texts 1 and 2

[literary language]	زبان کتابی	[text]	متن ج. مَتون
[conversational/colloquial language]	زبان محاوره ای	[question – answer]	سؤال، پرسش – جواب، پاسخ
[written language]	زبان نوشتاری	[line (of text)]	سطر ج. سطور، سطرها
[spoken language]	زبان گفتاری	[word]	کلمه ج. کلمات، واژه ج. واژگان، لغت ج. لغات
[joke]	شوخی، لطیفه، جوک	[phrase]	عبارت ج. عبارات
[funny]	خنده دار، بامزه	[sentence]	جمله ج. جملات

[station, stop]	ایستگاه	[to take (away)]	بردن (بر)
[surprise]	تعجب	[to ask]	پرسیدن (پرس)
[sir, excellency – captain]	جناب – سروان	[to hear]	شنیدن (شنو/شنو)
[thief – stealing]	دزد – دزدی	[to say, to tell]	گفتن (گو/ک)
[woman/wife – husband]/showhár/	زن – شوهر	[to visit, to refer/have recourse (to)]	مراجعه کردن (کن)
[mother – father]	مادر – پدر	[to look]	نگاه کردن (کن)
[joy, happiness – joyful, happy]	خوشحالی – خوشحال	[in conclusion, well, you know]	آخر/آخه

[who, that, which]	که	[after(wards) – before – before(hand)]	بَعْد – قَبْل – قَبْلاً
[half]	نیم	[before, prior]	پیش
[for what? (= why?)] (coll) /vâsé chi/	واسه چی	[that very]	هَمَان/هَمُون
[why?] (lit) /chéra/	چرا	[something said]	حَرْف ج. حَرْفها/حرفا

۱۵.۲. متن ۲

	← literary	→ colloquial
۱	روزی در ایستگاه اتوبوس	روزی توی ایستگای اتوبوس
۲	پسری از مردی می پرسد:	پسری از مردی می پرسه:
۳	« آقا، ببخشید، ساعت چند است؟ »	« آقا ببخشین، ساعت چنده؟ »
۴	آن مرد نگاهی به ساعتش می کند و می گوید:	مرده نگاهی به ساعتش می کنه و می گه:
۵	« ساعت ده صبح است. »	« ساعت ده صبحه. »
۶	نیم ساعت بعد یک آقای دیگر	نیم ساعت بعد یه آقای دیگه
۷	از همان مرد می پرسد:	از همون مرده می پرسه:
۸	« آقا، ببخشید، ساعت چند است؟ »	« آقا، ببخشین، ساعت چنده؟ »
۹	مرد می گوید: « ساعت ده صبح است. »	مرده می گه: « ساعت ده صبحه. »
۱۰	پسری که قبلاً از آن مرد ساعت را پرسید	پسری که قبلاً از مرده ساعتو پرسید
۱۱	هنوز آنجا بود و این حرف را می شنود	هنوز اونجا بود و این حرفو میشنوه
۱۲	و با تعجب به مرد می گوید:	و با تعجب به مرده میگه:
۱۳	« شما نیم ساعت پیش به من گفتید	« شما نیم ساعت پیش به من گفتین
۱۴	که ساعت ده صبح است. »	که ساعت ده صبحه. »
۱۵	مرد می گوید: « آخر، حرف مرد یکی است. »	مرده میگه: « آخه، حرف مرد یکیه. »